

Abstrakt

Persistentní organické polutanty představují kvůli svým fyzikálně – chemickým vlastnostem a značné toxicitě velké bezpečnostní riziko a zátěž pro přírodní ekosystémy i lidskou populaci vystavenou znečištěnému prostředí. Jedním z důležitých mechanismů jejich transportu je šíření říční sítí spolu s povrchovou vodou. Kvůli snadné sorpci na organickou hmotu je rychlost postupu znečištění limitována přímo úměrně velikosti podílu organické složky v půdách a sedimentech, ale tělesa kontaminovaných sedimentů se stávají trvalým zdrojem zamoření pro celé jejich okolí. Na ploše povodí Jizery ohrožuje znečištění krajiny POP's významné vodní akumulace sloužící jako využívané i potencionální zdroje pitné vody o vysoké jakosti. Nejzranitelnějším vodním zdrojem je jímací zařízení a úpravna pitné vody Káraný. Povrchová voda jímána vodárnou na dolním toku řeky je v nezanedbatelné míře kontaminována POP's soustředěnými do dolního toku říční sítí celého povodí. S rozvojem průmyslu navzdory přijatým bezpečnostním opatřením koncentrace POP's ve vodě celého povodí zvolna neklesají. Je proto zcela nezbytné co nejdříve podniknout kroky k účinnému snížení dotace plochy povodí kontaminanty a k omezení jejich průniku do povrchové vody a transportu vodními toky. Prvním z nich musí být zvýšení frekvence a hustoty monitorování výskytu POP's v povrchové vodě a přesné vytipování všech bodových zdrojů znečištění v povodí Jizery.